

تیردیسیرہی تمدن ساز اہل بیت علیہم السلام

سیدنا امام صادق علیہ السلام

حجت الاسلام والمسلمین محمد حسن زاده

WWW.KOTABIR

سرشناسه: الهی‌زاده، محمدحسین/۱۳۴۱

عنوان و نام پدیدآورنده: سیره‌ی امام صادق علیه السلام / نویسنده: محمدحسین الهی‌زاده / ویراستاری علمی:

مریم کرمی / تحقیق و تدوین: سیدمحسن ساغروائیان و طیبه سلیمیان

مشخصات نشر: مشهد- مؤسسه فرهنگی تدبیر در قرآن و سیره/۱۳۹۶

مشخصات ظاهری: ۶۴ ص

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۹۷-۳۶-۶

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

موضوع: تاریخ و سیره

رده‌بندی کنفره: ۴۰۱۳۹۶ت۴۰۱۶۳۸الف/BP۴۵

رده‌بندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۵۳

کتابشناسی ملی: ۴۹۷۶۵۵۶

سازمان فرهنگی تدبیر قرآن و سیره

کتاب: سیره‌ی امام صادق علیه السلام

نویسنده: حجت‌الاسلام و مسامین محمدحسین الهی‌زاده

تحقیق و تدوین: سیدمحسن ساغروائیان و طیبه سلیمیان

بازنویسی: ناز ترقی

ویرایش علمی: مریم کرمی

نمونه‌خوانی و اصلاحات: فاطمه محمدزاده و آناهیتا حسن‌نژاد

ویراستاری، حروف‌نگاری و صفحه‌آرایی: علاءرضا محمدزاده

طرح جلد: حسن آزاد

ناشر: تدبیر در قرآن و سیره

امور فنی و چاپ: آستان قدس رضوی

نوبت چاپ: یکم

سال نشر: آذر ۱۳۹۶

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۹۷-۳۶-۶

شمارگان: ۱۰۰۰

بها: ۶۰۰۰ تومان

حقوق چاپ و نشر محفوظ است

آدرس: مشهد مقدس، خیابان امام خمینی علیه السلام میدان ده دی، نبش رازی غربی ۸، تلفن: ۳۸۵۵۲۴۰۸

وب‌گاه: www.mftqs.com رایانامه: tadabbor@chmail.ir

فهرست مطالب

۷..... پیش از نوشتار.....

بخش اول

دوران پیش از امامت

حمایت از امامت (۳۱ سال)

۱۰..... شناسایی امام جعفر صادق (ع).....

۱۱..... ۱. بهره‌گیری از مقام علمی و معنوی جد بزرگوار خود امام حجاج (ع) (۱۲ سال).....

۱۲..... ۲. بهره‌مندی از مقام علمی امام باقر (ع) و پیروی و همراهی با ایشان (۹ سال).....

بخش دوم

دوره‌ی امامت

تدوین منظومه‌ی فکری عملی و اجتماعی اسلام، بر پایه‌ی مهندسی فرهنگی امام باقر (ع) (۳۴ سال)

۱۹..... یکم: عرصه‌ی ولایی سیاسی: جریان‌سازی فعال سیاسی ولایی پشت سر اهل بیت (ع).....

۱۹..... ۱. زنده نگاه‌داشتن قیام عاشورا و تقویت روحیه‌ی جهادی امت.....

۲۲..... ۲. بهره بردن از راهبرد تقیه.....

۲۳..... الف. دوری کردن از شرکت در قیام نظامی.....

۲۶..... ب. رد کردن پیشنهادات رهبری و حضور در معادلات سیاسی.....

۲۸..... پ. منع پیروان از ارتباط و همکاری با حکومت‌های اموی و عباسی.....

- ت. منع شیعیان از ورود به معادلات سیاسی دیگران..... ۳۱
۳. صیانت از مقام رفیع امامت..... ۳۳
- الف. تصریح به مسئله‌ی امامت و بیان سلسله امامت..... ۳۳
- ب. جلوگیری از ورود اغیار به عرصه‌ی امامت..... ۳۶
- پ. اعلام خصوصی امامت امام کاظم علیه السلام..... ۳۷
- دوم: عرصه‌ی معارف و حیانی: جریان‌سازی مؤثر علمی و فرهنگی بر محور قرآن و سنت نبوی..... ۳۸
۱. مبارزه با جریان تحریف قرآن و تبیین و تفسیر صحیح آن..... ۳۸
۲. مبارزه با افکار و عقاید انحرافی..... ۴۰
۳. مبارزه با مکاتب فقهی منحرف از قرآن و سنت نبوی..... ۴۵
۴. تحدید و تمجیل منظومه، فکری و عملی فقه..... ۴۶
۵. تخصصی کردن علوم اسلامی..... ۴۸
- سوم: عرصه‌ی اجتماعی: تبیین سبب‌الوجود اجتماعی در راستای تقویت مردم..... ۵۰
۱. تأسیس دانشگاه جعفری..... ۵۰
- الف. شاگردپروری..... ۵۱
- ب. ارجاع مسائل و برخی مناظرات به شاگردان..... ۵۲
- پ. تشویق شاگردان به تحقیق و تألیف..... ۵۵
۲. بیدارسازی علمی عمومی مردم با ساماندهی سبب‌الذمای فرهنگی شاگردان..... ۵۶
- کتاب‌نامه..... ۶۱

پیش از زشتار

عصر امام صادق علیه السلام یکی از برحادثه‌ترین ادوار تاریخ اسلام است، که از یک سو اغتشاش‌ها و انقلاب‌های پیاپی گریه‌ها، مختلف، به ویژه به نام خونخواهی امام حسین علیه السلام رخ می‌داد و از سوی دیگر، عصر برخورد مکاتب‌ها و فرقه‌های مختلف بود.

مهم‌ترین حادثه‌ی سیاسی مقارن امامت جعفر بن محمد الصادق علیه السلام که از هر نظر در تمدن اسلامی تأثیر گذاشت، تزلزل و انحراف حکومت بنو امیه و روی کار آمدن بنو عباس بود. سستی امویان در آخرین سال‌های حکومتشان که با آشوب‌های اجتماعی و درگیری‌های داخلی خاندان اموی همراه بود؛ عالی‌های زیرزمینی و قیام عباسیان و کشمکش آن دو گروه، مدتی آنان را از امام صادق علیه السلام و اصحاب آن حضرت غافل کرد. امام علیه السلام فرصت را غنیمت شمرد و به تبیین علمی فرهنگ اسلامی و اعلام ناب نبوی علیه السلام به بهترین گونه همت گماشت. دغدغه‌ی آن حضرت، نجات امت اسلامی از مشکلات فکری، بدبینی، بی‌اخلاقی و انحراف از اصول و معارف ناب اسلامی بود. آن جناب در ظلمت بحران‌ها و آشوب‌ها، حقیقت اسلام را از آلائش انحرافات و گزند فریبکاران حفظ کرد. گسترش فقه و دانش اهل بیت علیهم السلام به وسیله‌ی امام همام، زمینه‌ی تبیین و ترویج فرهنگ قرآنی و سنت نبوی را فراهم ساخت، دیوارهای ابهام و مشکلات فکری را فروریخت و آیین واقعی رسول خدا صلی الله علیه و آله را نشان داد.

امام صادق علیه السلام با برپایی نهضت علمی (موسوم به دانشگاه جعفری) که شاگردان بسیار زیادی در آن فعالیت می‌کردند، در حفظ اسلام ناب و اصول و فروع آن کوشید و هم‌چون مبارزی خستگی‌ناپذیر در میدان فکر و عمل، کاری که امام حسین علیه السلام به شکل حماسه‌ای خونین آغاز کرد، در لباس تدریس و انسان‌سازی ادامه داد. در نوشتار پیش‌رو، سیره‌ی آن حضرت در دو بخش پیش از امامت (۳۱ سال) و دوره‌ی امامت (۳۴ سال) بررسی می‌شود تا از این رهگذر، نقش این امام بزرگوار در روند تکامل تمدن توحیدی به‌دست آید. و را را بر رهروان مکتب صادق آل محمد علیهم السلام هموار، و الگوپذیری از سیره‌ی این امام به‌سام را بر شیفتگان حضرتش آسان سازد.

مؤسسه فرهنگی تدبیر در قرآن و سیره

مشهد مقدس

۱۵ در ماه ۱۳۹۶ برابر با ۱۷ ربیع‌الاول ۱۴۳۹

میلاد با سعادت پیامبر اعظم صلی الله علیه و آله و سلم و حضرت امام جعفر صادق علیه السلام